

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 282/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti D., s. r. o., Š., zastúpenej advokátom JUDr. J. F. G., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 242/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti D., s. r. o., Š., **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2012 doručená sťažnosť spoločnosti D., s. r. o., Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 242/2005.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 21. novembra 2005 podala na okresnom súde žalobu o právo nájmu areálu amfiteátra aj na ďalšie obdobie. V ďalšej časti sťažnosti opísala úkony vo veci takto:

„29. 11. 2005 D. podáva návrh na nariadenie predbežného opatrenia...

14. 12. 2005 podáva odporca:

1) vyjadrenie k návrhu na vydanie PO (predbežné opatrenie, pozn.)

2/ vyjadrenie k žalobe o určenie práva nájmu

20. 12. 2005 Súd návrh na vydanie PO zamietá...

18. 1. 2006 D. podáva Odvolanie proti zamietnutiu návrhu na predbežné opatrenie

20. 1. 2006 D. podáva dodatok k Odvolaniu proti zamietnutiu návrhu na PO...

1. 3. 2006 Odporca zasiela súdu Vyjadrenie k odvolaniu...

10. 4. 2006 Výzva súdu na zaplatenie doplatku za Odvolanie...

11. 4. 2006 D. v kolkoch uhrádza doplatok za odvolanie...

28. 4. 2006 Krajský súd Bratislava potvrdzuje napadnuté uznesenie...

22. 6. 2007 D. zasiela OS BA I. ospravedlnenie neúčasti na vytýčené pojednávanie na deň 25. 6. 2007 z dôvodu náhleho ochorenia zodpovednej konateľky, a žiadosť o určenie ďalšieho termínu...

21.8.2007obdržal D. zo súdu upovedomenie o odročení pojednávania na deň 17. 9. 2007

13. 9. 2007 D. doručil súdu doplnenie podania - zmena petitu...

17. 9. 2007 Prvé pojednávanie vo veci...

21. 9. 2007 D. doručil súdu doplnenie jeho podania z 11. 9. /13. 9. 2007/

15. 10. 2007 druhé pojednávanie vo veci odročené na 19. 11. 2007...

21. 9. 2007 Súd doručil D. Uznesenie o pripustení zmeny petitu...

30. 10. 2007 Súd Uznesením rozhodol o pripustení zmeny petitu...

21. 11. 2007 Súd Uznesením rozhodol, že pripúšťa ďalšieho účastníka na strane odporcu.

15. 11. 2007 1/ D. žiada o pristúpenie ďalšieho účastníka na strane odporcu 2/ D. žiada odročenie pojednávania z 19.11.2007

23. 11. 2007 súd vytýčil pojednávanie na 14. 1. 2008...

11. 1. 2008 Splnomocnený advokát /za D./ žiada súd o odročenie pojednávania, vytýčeného na 14. 1. 2008 pre krátkosť času na naštudovanie spisu...

27. 3. 2009 Súd vytýčil pojednávanie na 25. 5. 2009...

11. 5. 2009 Splnomocnený advokát /za D./ žiada ospravedlniť jeho neúčast' na pojednávaní z dôvodov zaneprázdnenosti na T. a žiada vytýčiť nový termín...

19. 8. 2009 Splnomocnený advokát, /za D./ zasiela súdu vyjadrenie k vyjadreniu odporcu 1 a odporcu 2...

16. 2. 2010 Súd v Uznesení, nepripustil návrh na zmenu petitu a návrh na pripustenie... na strane odporcov

8. 3. 2010 D. podal odvolanie proti Uzneseniu OS zo dňa 16. 2. 2010

28. 2. 2011 KS Bratislava Uznesením rozhodol, že Uznesenie OS BA I. zo dňa 16. 2. 2010 potvrdzuje

20. 7. 2011 Súd vytýčil pojednávanie na 21. 10. 2011

20. 10. 2011 D. žiada o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov a preto žiada odročenie vytýčeného pojednávania 28. 10. 2011

Súd svojim Uznesením žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu zamietá...

21. 11. 2011 D. podal odvolanie voči Uzneseniu OS BA I. zo dňa 28. 10. 2011... “

3. Sťažovateľka je toho právneho názoru, že okresný súd v konaní je nečinný a porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1/ Základné právo obchodnej spoločnosti D., s. r. o., upravené v čl. 48, ods. 2 Ústavy SR v konaní vedenom pod spis. zn. 22 C 242/2005-74 na Okresnom súde... porušené bolo.

2/ Okresnému súdu... prikazuje v konaní vedenom pod spis. zn 22 C 242/2005-74, aby konal bez zbytočných priet'ahov

3/ D., s. r. o. sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.500.- Eur, ktoré je Okresný súd... povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto náletu.

4/ Ústavný súd SR priznáva obchodnej spoločnosti D., s. r. o. úhradu trov konania sumou 338,62 Eur vrátane DPH, ktoré je povinná kancelária Ústavného súdu SR zaplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. F. G., advokáta... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

8. Ústavný súd so zreteľom na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní pred všeobecným súdom, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje preukázanie využitia právneho prostriedku nápravy (bod 7), na uplatnenie ktorého mala sťažovateľka v okolnostiach danej veci právo podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

9. Sťažovateľka nepredložila ústavnému súdu dôkaz, že podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľka sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu skutočne nepodala.

10. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľka preukáže, že využila označené právne prostriedky, ktoré mala podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní.“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

12. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

13. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

14. Keďže ústavný súd z obsahu sťažnosti ani u označeného porušovateľa uvedeného základného práva (okresného súdu, pozn.) nezistil, že sťažovateľka podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní, a ani z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona

o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

16. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012